

A vidékfejlesztés lehetőségei a 2014-2020 időszakra Nógrád megyében

2013. 05.10.

Dr. Hajas Pál, c. egyetemi tanár
A Cserhátalja Vidékfejlesztési Egyesület Elnöke

„TERVEZZÜK EGYÜTT A JÖVŐT”

SZÉCHENYI TERV

Önkörkép

Mi van a vitaanyagban? Mi
vezérelte gondolatainkat?
Város 41

„TERVEZZÜK
EGYÜTT A JÖVŐT”

Dr. Hajas Pál, c. egyetemi tanár
A Cserhátalja Vidékfejlesztési Egyesület Elnöke

Önkörkép

Mi van a vitaanyagban? Mi
vezérelte gondolatainkat?

Város 41

Falu 1, Vidék 24

„TERVEZZÜK
EGYÜTT A JÖVŐT”

Dr. Hajas Pál, c. egyetemi tanár
A Cserhátalja Vidékfejlesztési Egyesület Elnöke

Önkörkép

Ipar 50 Mezőgazdaság 2
Erdő 3
Iparfejlesztés 4
Vidékfejlesztés 2

„TERVEZZÜK
EGYÜTT A JÖVŐT”

Dr. Hajas Pál, c. egyetemi tanár
A Cserhátalja Vidékfejlesztési Egyesület Elnöke

Önkörkép

Élelmiszer 10, Turizmus 4, Víz 12,
Ivóvíz 5, Vízmegőrzés 0, Öntözés 0,
Gabona 0, Búza 0, Hústermelés 0,
Tej/Tejtermelés 0,
Bogyós gyümölcs 0, Fakitermelés 0

„TERVEZZÜK
EGYÜTT A JÖVŐT”

Dr. Hajas Pál, c. egyetemi tanár
A Cserhátalja Vidékfejlesztési Egyesület Elnöke

Az agrárium és a vidék ma Nógrádban
20 éve tartó, felgyorsult leépülés
Kiöregedett, kihaló gazdák
10 éve nincs érdemi műszaki fejlesztés
Jórészt eltűntek a bogyósok
Lepusztultak, üresen állnak a gabona
és gyümölcsstárolók
Visszafejlődött a vízgazdálkodás

„TERVEZZÜK
EGYÜTT A JÖVŐT”

Dr. Hajas Pál, c. egyetemi tanár
A Cserhátalja Vidékfejlesztési Egyesület Elnöke

Az agrárium és a vidék ma Nógrádban

**Az egyik közeli
gyümölcs hűtőház a
gurulós málnát is
Szerbiából vásárolja!**

„TERVEZZÜK
EGYÜTT A JÖVŐT”

ÚJ SZÉCHENYI TERV

Dr. Hajas Pál, c. egyetemi tanár
A Cserhátalja Vidékfejlesztési Egyesület Elnöke

Az agrárium és a vidék ma Nógrádban

**Befüvesített, elhagyott házikertek
tízezrei a falvakban**

**Bozótok, kökénybokrok, vadrózsa uralta
legelők pl. a nemzeti parki területen**

Hasznosítatlan erdei legelők

**Elhanyagolt vízfolyások, ismétlődő árvizek,
semmittevő vízgazdálkodás**

„TERVEZZÜK
EGYÜTT A JÖVŐT”

*Dr. Hajas Pál, c. egyetemi tanár
A Cserhátalja Vidékfejlesztési Egyesület Elnöke*

Az agrárium és a vidék kilátásai

Válaszaink:

Termőföldjeink gondos fiatal gazdák
kezébe adása - Földvédelem

Elindul újra a háztáji program

Az éghajlat- és talajadottságoknak
megfelelő növények termelése
(olajnövények, kalászosok, gyümölcsök)

„TERVEZZÜK
EGYÜTT A JÖVŐT”

Dr. Hajas Pál, c. egyetemi tanár
A Cserhátalja Vidékfejlesztési Egyesület Elnöke

Az agrárium és a vidék kilátásai

Válaszaink:

Alternatív, kis területen is sok munkát adó növények termelése (illóolaj-, fűszer-, gyógynövények)

A gyümölcsösök felújítása, bekapcsolódás az új magyar gyümölcsprogramba (2014-2020)

„TERVEZZÜK
EGYÜTT A JÖVŐT”

Dr. Hajas Pál, c. egyetemi tanár
A Cserhátalja Vidékfejlesztési Egyesület Elnöke

Az agrárium és a vidék kilátásai

Válaszaink:

Legelőink kultúrállapotba hozása

A legeltetési állattenyésztés
határozott ösztönzése (húsmarha,
tejelő kisgazdaságok, juhászatok,
kecsketenyésztés)

„TERVEZZÜK
EGYÜTT A JÖVŐT”

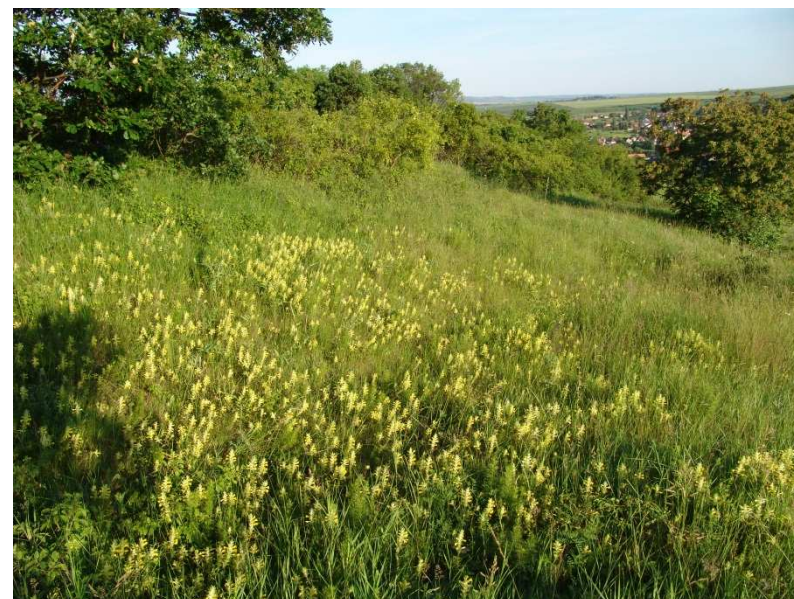

Dr. Hajas Pál, c. egyetemi tanár
A Cserhátalja Vidékfejlesztési Egyesület Elnöke

Az agrárium és a vidék kilátásai

Legelőink kultúrállapotba hozása

„TERVEZZÜK
EGYÜTT A JÖVŐT”

*Dr. Hajas Pál, c. egyetemi tanár
A Cserhátalja Vidékfejlesztési Egyesület Elnöke*

Az agrárium és a vidék kilátásai

Válaszaink:

**Vágópontok, kis húsfeldolgozók,
sonka és szalámiérlelők,
vadfeldolgozók, sajtüzemek
építésének ösztönzése,
támogatása**

„TERVEZZÜK
EGYÜTT A JÖVŐT”

*Dr. Hajas Pál, c. egyetemi tanár
A Cserhátalja Vidékfejlesztési Egyesület Elnöke*

A nógrádi agrárium és a vidék teendői

**A betakarítás utáni veszteségek
csökkentése**

**Kis körzeti, falu vagy falucsoport
méretű gabona, gyümölcs és
takarmánytárolók létesítése**

„TERVEZZÜK
EGYÜTT A JÖVŐT”

*Dr. Hajas Pál, c. egyetemi tanár
A Cserhátalja Vidékfejlesztési Egyesület Elnöke*

A nógrádi agrárium és a vidék igényei

A gyümölcstermő falvakban kis- és közepes hűtött tározók, válogatók, csomagolók építésének ösztönzése (100-300 t kapacitás).

Helyi gyümölcsfeldolgozók építése

„TERVEZZÜK
EGYÜTT A JÖVŐT”

*Dr. Hajas Pál, c. egyetemi tanár
A Cserhátalja Vidékfejlesztési Egyesület Elnöke*

Az agrárium és a vidék kilátásai

Helyi gyümölcsfeldolgozók építése

„TERVEZZÜK
EGYÜTT A JÖVŐT”

*Dr. Hajas Pál, c. egyetemi tanár
A Cserhátalja Vidékfejlesztési Egyesület Elnöke*

Az agrárium és a vidék kilátásai

**A gazdaságokban szalma és
szénatároló színek, biomassza
nyesedéktárolók, biomassza
központok építésének ösztönzése**

„TERVEZZÜK
EGYÜTT A JÖVŐT”

ÚJ SZÉCHENYI TERV

*Dr. Hajas Pál, c. egyetemi tanár
A Cserhátalja Vidékfejlesztési Egyesület Elnöke*

A vidékfejlesztés 2014-2020-ban

A vidékfejlesztés bázisai továbbra is a LEADER közösségek

De: olyan méretekben kell gondolkodni, amelyek valós közösségeket alkotnak, a tagok ismerik egymás szokásait és céljait

„TERVEZZÜK
EGYÜTT A JÖVŐT”

*Dr. Hajas Pál, c. egyetemi tanár
A Cserhátalja Vidékfejlesztési Egyesület Elnöke*

„A Vidékfejlesztés lehetőségei a 2014-2020-as időszakra Nógrád megyében”

A vidékfejlesztés 2014-2020-ban

A DIT-UMVP:

2007-2013: III tengely 4 intézkedés

Finnország, Svédország: I tengely is!

A IV. LEADER tengely: Nálunk 5%

(Hollandia, Észtország, Finnország: 10-12%)

„TERVEZZÜK
EGYÜTT A JÖVŐT”

Dr. Hajas Pál, c. egyetemi tanár
A Cserhátalja Vidékfejlesztési Egyesület Elnöke

A vidékfejlesztés 2014-2020-ban

A DIT-UMVP:

2014-2020: I. és III. tengely

**A IV. LEADER tengely: nagyon nagy
szükség lenne legalább 10% forrásra**

**A LEADER ma az egyetlen helyi
fejlesztési módszer!**

„TERVEZZÜK
EGYÜTT A JÖVŐT”

*Dr. Hajas Pál, c. egyetemi tanár
A Cserhátalja Vidékfejlesztési Egyesület Elnöke*

A vidékfejlesztés 2014-2020-ban

Város és vidéke (magyar)<> A vidék és városa (európai)
Ebben a kapcsolatban az egymásra utaltság és a kölcsönösség legyen a vezérlő magatartás

„TERVEZZÜK
EGYÜTT A JÖVŐT”

*Dr. Hajas Pál, c. egyetemi tanár
A Cserhátalja Vidékfejlesztési Egyesület Elnöke*

A vidékfejlesztés 2014-2020-ban

**Nógrád fenntartható turizmusa:
A természeti és táji értékek
előtérbe kerülése
Ökoturizmus – Gasztronómia –
Kulturális örökség – Folklór -
Népművészet - Kézművesség**

„TERVEZZÜK
EGYÜTT A JÖVŐT”

*Dr. Hajas Pál, c. egyetemi tanár
A Cserhátalja Vidékfejlesztési Egyesület Elnöke*

A vidékfejlesztés 2014-2020-ban

Nógrád tájturizmusa:

„TERVEZZÜK
EGYÜTT A JÖVŐT”

*Dr. Hajas Pál, c. egyetemi tanár
A Cserhátalja Vidékfejlesztési Egyesület Elnöke*

A vidékfejlesztés 2014-2020-ban

**Nógrád fenntartható turizmusa:
Az egynapos kirándulásokból 3-5
napos programozott turizmus
ösztönzése
Új víziturizmus: kis tározók,
„ökotavak” vízivilága**

„TERVEZZÜK
EGYÜTT A JÖVŐT”

*Dr. Hajas Pál, c. egyetemi tanár
A Cserhátalja Vidékfejlesztési Egyesület Elnöke*

A vidékfejlesztés 2014-2020-ban

Nemcsak Hollókő és Szentkút!
„Apró” példák: Palotás, Kozárd,
Buják, Pásztó, Tar, Bokor,
Herencsény, Rimóc, Szécsény,
Ipolytarnóc, Balassagyarmat,
Drégelypalánk, Kazár, Mátránovák

„TERVEZZÜK
EGYÜTT A JÖVŐT”

Dr. Hajas Pál, c. egyetemi tanár
A Cserhátalja Vidékfejlesztési Egyesület Elnöke

A vidékfejlesztés 2014-2020-ban
Nógrád szükséges vízgazdálkodása:
A tiszta csapadékvizek megfogása,
„ökotavak” létesítése, alkotó
árvízvédelem
A bürokratikus hatósági magatartás
leépítése (csőlátó „környezet- és
cincérvédők”)

„TERVEZZÜK
EGYÜTT A JÖVŐT”

Dr. Hajas Pál, c. egyetemi tanár
A Cserhátalja Vidékfejlesztési Egyesület Elnöke

A vidékfejlesztés 2014-2020-ban

Nógrád vízgazdálkodása:

„TERVEZZÜK
EGYÜTT A JÖVŐT”

*Dr. Hajas Pál, c. egyetemi tanár
A Cserhátalja Vidékfejlesztési Egyesület Elnöke*

A vidékfejlesztés 2014-2020-ban

Védjük a vidéki környezetet

Ma: meglepő természetrombolást látunk:

-Az erdőművelés még mindig a tarvágásban és nem a szálaló művelésben jelenik meg

Ma: benzinkút épül egy kelet-nógrádi – még élő – folyó medrétől 25 m-re!

„TERVEZZÜK
EGYÜTT A JÖVŐT”

Dr. Hajas Pál, c. egyetemi tanár
A Cserhátalja Vidékfejlesztési Egyesület Elnöke

A vidékfejlesztés 2014-2020-ban

**Védjük és fejlesszük a beporzó rovarok
élőhelyét:**

Méhészet és méztermelés segítése

**Óvakodjunk az eltúlzott
vegyszerhasználatról**

Zöldítsük a mezsgyéket

Óvjuk a biológiai sokféleséget

„TERVEZZÜK
EGYÜTT A JÖVŐT”

*Dr. Hajas Pál, c. egyetemi tanár
A Cserhátalja Vidékfejlesztési Egyesület Elnöke*

Nógrád vidékfejlesztése 2014-2020-ban

Védjük a beporzó rovarokat:

„TERVEZZÜK
EGYÜTT A JÖVŐT”

*Dr. Hajas Pál, c. egyetemi tanár
A Cserhátalja Vidékfejlesztési Egyesület Elnöke*

Társadalmi mobilitás 2014-2020

**Dél-Nógrádi leszakadás kezelése
Észak-Kelet Nógrádi leszakadás
kezelése**

Kiemelt kormányprogram kell!

**Valós, értékteremtő roma
foglalkoztatási programok indítása**

„TERVEZZÜK
EGYÜTT A JÖVŐT”

*Dr. Hajas Pál, c. egyetemi tanár
A Cserhátalja Vidékfejlesztési Egyesület Elnöke*

Társadalmi mobilitás 2014-2020

Kis területen értékteremtés

**Pl. 1 család 1-2 ha levendulából
meg tud élni**

**Erdei termék begyűjtés,
feldolgozás**

„TERVEZZÜK
EGYÜTT A JÖVŐT”

*Dr. Hajas Pál, c. egyetemi tanár
A Cserhátalja Vidékfejlesztési Egyesület Elnöke*

Nógrád vidékfejlesztése 2014-2020-ban

Válaszaink:

Helyi erőforrások aktivizálása

Innováció: agrár- és energetikai

Innovatív szolgáltatások a vidéki
turizmusban

Helyi termékek

„TERVEZZÜK
EGYÜTT A JÖVŐT”

Dr. Hajas Pál, c. egyetemi tanár
A Cserhátalja Vidékfejlesztési Egyesület Elnöke

Nógrád vidékfejlesztése 2014-2020-ban

Válaszaink:

Helyi gazdaság:

Helyi foglalkoztatás

Helyi, mikrotérségi termelés,

Helyi és kiskörzeti feldolgozás

Helyi, kisvárosi, megyei értékesítés

„TERVEZZÜK
EGYÜTT A JÖVŐT”

Dr. Hajas Pál, c. egyetemi tanár
A Cserhátalja Vidékfejlesztési Egyesület Elnöke

Nógrád vidékfejlesztése 2014-2020-ban

Válaszaink:

Helyi fejlesztési döntések:

LEADER és CLLD

Helyi közösségi végrehajtás

Helyi (??) finanszírozás

„TERVEZZÜK
EGYÜTT A JÖVŐT”

Dr. Hajas Pál, c. egyetemi tanár
A Cserhátalja Vidékfejlesztési Egyesület Elnöke

Nógrád vidékfejlesztése 2014-2020-ban

**Válaszaink:
IGEN – IGEN – IGEN
A megye 4 LEADER szervezete
összefog**

„TERVEZZÜK
EGYÜTT A JÖVŐT”

*Dr. Hajas Pál, c. egyetemi tanár
A Cserhátalja Vidékfejlesztési Egyesület Elnöke*

Nógrád vidékfejlesztése 2014-2020-ban

Köszönöm a figyelmet!
(www.cserhatalja.eu)

„TERVEZZÜK
EGYÜTT A JÖVŐT”

Dr. Hajas Pál, c. egyetemi tanár
A Cserhatalja Vidékfejlesztési Egyesület Elnöke